

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з корейської філології
на тему:

ФУНКЦІОНУВАННЯ ПОЛІСЕМІЧНИХ СЛІВ
В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

Студентки групи Пкор19-20
факультету східної і слов'янської
філології
денної форми здобуття освіти
Освітньої програми:
Корейська мова і література та
переклад, західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.066 Східні мови та
літератури (переклад включно),
перша – корейська
Кім Анни Сергіївни

Науковий керівник:
Стелюк Маргарита Андріївна

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ЄКТС _____

Київ – 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ПОЛІСЕМІЯ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	6
1.1. Сутність явища полісемії в корейській мові	6
1.2. Лексичні значення полісемічного слова	9
1.3. Метафора і метонімія	12
Висновки до Розділу 1	16
РОЗДІЛ 2. БАГАТОЗНАЧНІ СЛОВА В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ	18
2.1. Полісемічні іменники в корейській мові	18
2.2. Полісемічні прикметники в корейській мові	23
2.3. Полісемічні дієслова в корейській мові	26
Висновки до Розділу 2	32
ВИСНОВКИ	34
АНОТАЦІЯ	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	38

ВСТУП

Мова є системою умовних символів соціального походження, що сформувалася в ході історичного розвитку людської діяльності, відображає особливості культури суспільства і накопичує досвід поколінь. Мовлення і мова, поєднуючись, складають основу спілкування, за допомогою якого люди здійснюють обмін думками, набувають знань, передають їх, мають змогу організувати спільну діяльність в усіх сферах життя.

Для того, щоб передати будь-яку інформацію, необхідно не лише підібрати відповідні слова, що мають певне значення, але і конкретизувати їх. Лексичне значення слова рухливе, лексика швидко реагує на зміну умов існування мови та її використання носіями. Зміни, що відбуваються в політичній, економічній, культурній та інших сферах суспільного життя, сприяють процесу утворення нових понять, а також розвитку вже існуючих понять та зміні лексичних значень слів, що є їхньою реалізацією. В зв'язку з цим значимість полісемії як засобу збагачення мови постійно зростає.

Здатність слова мати кілька значень є поширеним явищем мови. В процесі розвитку мови слово, внаслідок вживання у різних контекстах, частково змінюється, що зумовлює формування нових окремих цілісних значень. Багатозначне слово має декілька значень, однак ці значення є різними лексико-семантичними варіантами слова. Такі варіанти відрізняються за дистрибуцією, за участю в синонімічних або словотворчих рядах, але в той же час вони мають спільний зв'язок. Полісемія свідчить про необмежені можливості мови, оскільки багатство словникового складу мови полягає не тільки в кількості слів, а й у різноманітності їх значень.

Зростання популярності корейської мови, а також постійне збільшення кількості багатозначних слів робить тему **актуальною**, оскільки вкрай важливим є чітке розуміння і правильне тлумачення полісемічних слів, які вживаються в різних сферах суспільного життя. В зв'язку з тим, що значення слів часто змінюється в залежності від контексту, можуть виникати складності з їх інтерпретацією.

Правильне розуміння значень полісемічних слів необхідне для повноцінного спілкування з носіями корейської мови. Детальне вивчення лексики корейської мови має велике значення, оскільки безпосередньо впливає на правильність інтерпретації та застосування точних еквівалентів при перекладі багатозначних слів.

Метою дослідження є визначення специфіки полісемії в корейській мові, вивчення особливостей функціонування полісемічних слів, а також змін лексичних значень багатозначних слів, що належать до різних частин мови.

Для досягнення зазначеної мети є необхідним виконання наступних **завдань**:

- збір, вивчення та обробка інформації, що відображає сутність явища полісемії;
- аналіз явища полісемії;
- дослідження лексичних значень багатозначних слів;
- дослідження метафори і метонімії;
- аналіз зміни лексичних значень багатозначних слів, що належать до різних частин мови.

Об'єктом роботи є полісемічні слова в корейській мові, що відносяться до різних частин мови.

Предметом роботи є дослідження функціонування полісемічних слів в корейській мові.

Матеріалом дослідження є полісемічні слова в корейській мові, що відносяться до різних частин мови.

Методи дослідження. В процесі дослідження використані зіставний та порівняльний методи лінгвістичного дослідження, які надають можливість визначення специфічних рис багатозначних слів, особливостей функціонування та зміни лексичних значень, а також описовий метод. Крім того, використаний метод компонентного аналізу, за допомогою якого здійснюється визначення у сукупності значень багатозначних слів зв'язків, які існують між ними.

Наукова новизна полягає в тому, що в роботі дістало розвиток дослідження зміни лексичних значень полісемічних слів, а також проведений аналіз

особливостей функціонування багатозначних слів, що належать до різних частин мови.

Вивчення багатозначності лексики має особливо важливе значення для стилістики. Наявність різних значень у одного й того ж слова пояснює особливості вживання його в мові, впливає на його стилістичне забарвлення. Використовуючи полісемічні слова, необхідно пам'ятати про важливість точності формулювань, оскільки від цього залежить правильність їх інтерпретації. Неправильне вживання багатозначних слів призводить до спотворення сенсу всього речення. Таким чином, від правильного розуміння значень багатозначних слів залежить правильність їх інтерпретації та перекладу. Отже, **практичне значення** дослідження полягає в тому, що матеріали, наведені в роботі, можуть використовуватись для розширення знань про особливості функціонування полісемічних слів в корейській мові, які є необхідними для повноцінного спілкування з носіями корейської мови, а також для розвитку кругозору і збагачення словникового запасу людей, які вивчають корейську мову. Оскільки явище полісемії включає багато різних аспектів, то визначення особливостей функціонування полісемічних слів, а також проведений аналіз зміни лексичних значень багатозначних слів, що належать до різних частин мови, можуть бути використані для проведення подальшого дослідження розвитку полісемії в корейській мові.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, підрозділів та висновків до них, загальних висновків, анотації та списку використаної літератури, що налічує шістнадцять джерел.

РОЗДІЛ 1. ПОЛІСЕМІЯ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

1.1. Сутність явища полісемії в корейській мові

«Полісемія (від гр. polysemos "багатозначний") – наявність різних лексичних значень у одного й того ж слова відповідно до різних контекстів» (Кочерган, 2001, с. 194). Багатозначність слова виникає в процесі розвитку мови, коли разом із позначенням одного предмета чи явища, внаслідок семантичних переносів, слово починає використовуватись для позначення іншого, подібного за деякими ознаками чи властивостями.

Однією з характерних рис багатозначного слова є його здатність співвідноситися з різними поняттями. «Багатозначність (полісемія) виникає тоді, коли слово в свідомості мовців поєднується не з одним, а з кількома сигніфікатами за якоюсь спільною ознакою» (Ющук, 2000, с. 70).

Полісемія є доказом гнучкості мови, її здатності вдовольнити комунікативні потреби людини. В процесі пізнання світу людиною постає необхідність позначати явища та предмети за допомогою наявних ресурсів мови, і людина зіставляє, порівнює невідоме з відомим, намагається виявити ті спільні риси, що дозволяють перенести назву одного предмета на інший.

Лексика мови знаходиться в постійній динаміці, і з метою пристосування мови до змін, які відбуваються в суспільному житті, в мисленні людини, в навколишньому світі, слова змінюють своє значення. Отже, оскільки полісемія надає можливість позначення кількох предметів чи явищ одним словом на основі зв'язків, які існують між ними, то багатозначні слова забезпечують потребу в позначенні різноманітних предметів та явищ в ході пізнання світу людиною за допомогою вже існуючих слів.

Розвитку багатозначності сприяє те, що явища реального світу є незліченними, а кількість ознак, які створюють це різноманіття, обмежена. Також у різних явищ часто можна відстежити однакові ознаки, і така подібність явищ сприяє тому, що поняття, які мають загальні ознаки, зближуються, і це призводить

до смислової близькості відповідних слів. Полісемія розвивається в процесі використання слова у різних контекстах. Зміни контекстуального значення, викликані словесним оточенням, поступово узагальнюються і контекстуальне значення слова переходить з мовлення у мову, стає його лексичним значенням, яке зафіксоване в словнику.

«Під лексичним значенням (семантикою) слова розуміють історично закріплену в свідомості народу (колективу) співвіднесеність слова з певним явищем» (Ющук, 2000, с. 66). В кожній мові слова мають одне або декілька лексичних значень. Полісемічними називаються слова, що мають два і більше значень. «Більшість загальних слів будь-якої мови багатозначні, тобто мають кілька значень, часто далеких одне від одного» (Білецький, 1997, с. 148). В корейській мові є велика кількість багатозначних слів. Наприклад, корейське слово *머리* має декілька значень: «голова», «мозок», «волосся», «розум», «лідер», «передня або верхня частина чогось», «початок» та інші.

Багатозначні слова найбільш уживані, вони мають узагальнені значення. Значення полісемічного слова реалізується в контексті, тобто залежно від контексту, в якому вони використовуються, слова можуть приймати різні значення. «Поза контекстом лексичне значення повнозначного слова уявляється загально» (Дорошенко, Дудик, 1974, с. 126).

Оскільки у контексті міститься інформація, необхідна для правильного розуміння висловлювання, то для визначення полісемії необхідно дослідити контекст, тобто проаналізувати уривок мови, в межах якого визначається значення слова, оскільки смисловий відтінок лексеми можна встановити лише у контексті. У слова існує залежність від контексту, однак вона не заважає йому зберігати самостійність і поза контекстом, а також мати основне значення, на основі якого сприймаються всі інші його значення, що виникають в ході розвитку мови.

Спочатку слово завжди має одне первинне значення. «Первинне значення є прямим, оскільки прямо називає позначуваний предмет» (Кочерган, 2001, с. 195). Таке основне значення є основою для всіх інших значень слова. У процесі розвитку

мови слово, внаслідок вживання у різних контекстах, частково змінюється, і це призводить до формування нових окремих значень. При цьому всі значення полісемічного слова мають залежність одне від одного. Кожне з лексичних значень слова реалізується в певних словосполученнях.

«Багатозначність слова розвивається на основі перенесення назви одного предмета на інший. Нове значення завжди є переносним, похідним від первинного, мотивованим через пряме» (Кочерган, 2001, с. 195). «З ряду значень будь-якого слова здебільшого одне виділяється як основне, пряме, або номінативне, інші – як переносні, або фігуральні» (Дорошенко, Дудик, 1974, с. 126). Отже, серед усіх значень будь-якого багатозначного слова одне значення виділяють як пряме, основне, а всі інші – як переносні. Наприклад, слово 손 – «рука»: *사람의 손* – «рука людини», *시계의 손* – «стрілка годинника». В даному випадку слово «рука» має пряме значення у словосполученні «рука людини», а от у словосполученні «стрілка годинника» слово «рука» має переносне значення, оскільки стрілка годинника безпосередньо вказує на певну цифру на циферблаті і схожа на людську руку.

Переносне значення слова можна пояснити через пряме значення. Переносне значення слова залежить від контексту більшою мірою, ніж основне значення. При зміні значення слова з'являється нове значення і зберігається старе значення. Сутність зміни значення слова можна визначити методом зіставлення нового і старого значення лексеми за їх зв'язком або за обсягом.

Багатозначність свідчить про необмежені можливості мови, адже словниковий склад мови включає поряд із кількістю слів, ще й різноманітність їх значень, і лексеми мають здатність набувати нових семантичних відтінків. Розвиток лексичних значень слова тісно пов'язаний із розвитком свідомості людини, оскільки по мірі того, як людина отримує більш точне розуміння дійсності та процесів, які відбуваються в навколишньому світі, поняття стають більш точними у відображенні предметів і явищ, що існують в реальності.

1.2. Лексичні значення полісемічного слова

«Лексичне значення — історично закріплена у свідомості людей віднесеність слова з певним явищем дійсності» (Кочерган, 2006, с. 428). «У лексичному значенні слова виражається зв'язок звукового комплексу з поняттям про певний предмет, явище реальної дійсності» (Караман та ін., 2011, с. 18). Тобто, лексичне значення слова – це зміст слова, який зображує і закріплює у свідомості людини уявлення про предмет чи явище. Лексичне значення слова відіграє важливу роль у пізнавальній діяльності людини, оскільки воно формується в процесі активної діяльності і пов'язане з розумовою діяльністю, а саме з такими видами розумових процесів, як узагальнення, порівняння та класифікація.

Зміни, що відбуваються в різних сферах життя людини, є причиною необхідності впровадження нових понять, що сприяє використанню в нових значеннях вже існуючих мовних засобів. З розвитком мови слово вживається у різних контекстах, що сприяє формуванню нових значень. «Пильніша увага до багатозначного слова дає можливість виявити нерівноцінність його значень: одне із значень виділяється як головне, його називають прямим, решта — переносні» (Плющ та ін., 2009, с. 119-120). «Пряме значення слова — це його основне значення, яке сприймається як таке, коли чуємо слово поза контекстом. Переносне значення слова — це таке значення, яке виявляється в певному контексті» (Ющук, 2012, с. 78).

Основне значення слова завжди пряме, семантично непохідне, вільне або пов'язане, нейтральне або стилістично марковане. Неосновне значення слова – семантично похідне, пряме або переносне, вільне або пов'язане, нейтральне або стилістично марковане. «Найменшою мірою залежить від контексту той лексико-семантичний варіант, у якому зосереджене головне, пряме значення, пов'язане з первісним знакутворенням, первісною номінацією» (Грищенко, Мацько, Плющ, Тоцька та Уздиган, 2002, с. 127).

За Карпенком (2006) виділяють наступні види переносного значення слова:

1) перенесення значення слова, яке вжито лише в певному тексті. Такі перенесення значення слова притаманні художній літературі і не закріплені в мовній практиці, вони вживаються автором лише у певному тексті.

2) перенесення значення слова, яке закріплене у мові, але відчувається перенесення значення. Тобто, в мові вживається нове значення слова, але відчувається його зв'язок із старим значенням, наприклад, *에어 케이크* – «повітряне тістечко», *에어 크림* – «повітряний крем». Виникає асоціація з чимось витонченим, легким, як повітря, невагомим.

3) історичне перенесення значення слова, яке мовці не відчувають. Таке перенесення можна встановити шляхом досліджень. Наприклад, назва блакитного кольору *하늘색* утворена шляхом перенесення значення від кольору неба – *하늘* – «небо».

Зміна лексичних значень зумовлена тим, що в процесі перетворень в житті суспільства відбувається розвиток старих понять та виникає необхідність в появі нових понять, що характеризують зазначені зміни. «Зміна значень слів відбувається в трьох напрямках:

- 1) звуження;
- 2) розширення;
- 3) зміщення» (Левицький, Сингаївська, Славова, 2006, с. 62).

«Звуження лексичного значення слова зумовлене процесом звуження обсягу визначуваного цим словом поняття» (Білодід, 1973, с. 44). Про звуження лексичного значення можна говорити у випадку, коли в результаті зміни лексичного значення слово називає лише частину тих явищ чи предметів, які охоплювало попереднє значення. При цьому лексичне значення відображає більше ознак явищ чи предметів, які позначаються. Тобто звуження є поступовим процесом, що слугує для конкретизації людського мислення – спільні назви замінюються на окремі назви для кожного типу явищ чи предметів. Наприклад, слово *사업* означає «бізнес», але часто ця лексема вживається зі звуженим значенням, коли слово переходить із загальної сфери в спеціальну сферу

комунікації: *의료 사업* – «медичний бізнес», *농업 사업* – «сільськогосподарський бізнес».

«Розширення значення слова відбувається тоді, коли цим словом починає називатися нове, збагачене поняття» (Білодід, 1973, с. 43). Розширенням лексичного значення є збільшення кількості явищ чи предметів, що позначаються, і збідніння змісту значення. Розширення значення є одним з найпоширеніших способів розвитку слів і зазвичай відображає розвиток абстрактного мислення. При розширенні значення слова нове значення є узагальненим і більш абстрактним ніж попереднє. Наприклад, розширення обсягу значення притаманне слову *시장* – «ринок». Раніше воно вживалося для позначення торгових рядів, де відбувається роздрібна торгівля продуктами харчування та дрібними побутовими товарами. Однак, поступово в лексичному значенні цього слова почало відображатися поняття сфери економічних відносин з приводу руху товарів, послуг, тому з'явилися вирази: *노동 시장* – «ринок праці», *부동산 시장* – «ринок нерухомості», *판매 시장* – «ринок збуту».

Зміщення лексичного значення відбувається в тому випадку, якщо нове значення вказує на інші реалії, але істотно не відрізняється від старого значення за обсягом. Прикладом зміщення лексичного значення є використання для характеристики людей назв різних тварин: *개미* – «мураха» (працьовитий), *람* – «баран» (дурний), *토끼* – «заєць» (боягузливий).

Розширення та звуження лексичного значення, як правило, відбуваються поступово і займають тривалий період часу. Однак зміщення лексичного значення слова здійснюється мовцем свідомо в момент промови. Усі типи семантичних змін ведуть до полісемії.

Перенесення притаманне для випадків розширення та зміщення лексичного значення – значення включає в себе явища чи предмети, які в його обсяг раніше не входили. При розширенні значення відбувається генералізація, коли видове поняття розвивається в родові. У разі звуження лексичного значення, перенесення

концентрує предметні зв'язки слова – значення не відображає частину явищ чи предметів, які раніше в його обсяг входили. Тобто на відміну від розширення, звуження значення передбачає, що вихідне значення постає як родове, а змінене – як одне із його видових. Таким чином, в порівнянні із старим лексичним значенням, нове значення завжди є похідним, оскільки воно походить від старого значення, і переносним, оскільки воно з'являється в результаті перенесення.

Багатозначність є результатом перенесення значень слова. «Слова, що мають первинне і вторинне (похідне) значення, називаються багатозначними (полісемічними)» (Антонюк, Стрижаковська, Авдіковська, 2014, с. 85). При використанні полісемії необхідно слідкувати за точністю формулювань, оскільки саме від правильності вживання багатозначних слів залежить коректність передачі сенсу речення. Полісемія має важливе значення для стилістики, вона широко використовується в художній літературі, надає мові виразності, а також сприяє збагаченню її словникового складу.

1.3. Метафора і метонімія

Нове значення слова походить від старого значення, має з ним асоціативні зв'язки, які є різноманітними, оскільки відображають уявлення людини про навколишній світ. Асоціативні зв'язки, що увійшли в соціальний досвід і зумовлюють появу вторинного вживання слів, є найбільш стійкими і базуються на зв'язку і спільності об'єктів навколишнього світу, що встановлюється свідомістю людини. В залежності від того, що саме є основою асоціативних зв'язків – зв'язок, спільність деяких ознак або суміжність предметів чи явищ, – виділяють два основних типи полісемії – метафору та метонімію.

Метафора є типом семантичних змін, що призводить до формування похідних значень і являє собою перенесення назви одного предмета чи явища на інший предмет чи явище на підставі їх схожості. Тобто, метафора – це перенесення значення слова за схожістю явищ чи предметів, що по суті являє собою приховане

порівняння. Нового значення слово може набувати внаслідок перенесення його від іншої лексеми, яка відображає схоже явище чи предмет. Наприклад, перенесення за схожістю кольору: *에메랄드 눈* – «смарагдові очі», *올리브 피부* – «оливкова шкіра».

«Метафоричні зв'язки базуються на різного роду подібності позначуваних об'єктів: подібність форми, зовнішнього вигляду, впливу, місцезнаходження, подібність у способі представлення дій, подібність у способі представлення оцінки, подібність функцій» (Мойсієнко та ін., 2010, с. 55).

За Карпенком (2006) основою метафори є схожість предметів чи явищ за різними факторами, тому метафоричне перенесення пов'язане з порівнянням та зіставленням предметів чи явищ, а нові лексичні значення слів виникають на підставі асоціативних зв'язків. Уподібнення одного предмета чи явища до іншого може здійснюватися внаслідок спільності різних ознак:

– внутрішня схожість: *여우* – «лиса» – хитра людина (за внутрішніми якостями);

– зовнішня схожість: *돼지* – «свиня» – повна людина (за фізичними характеристиками);

– за суттю явища: *가족 등자* – «сімейне гніздечко» – житло;

– за формою: *모자* – «шляпа» (головний убір), *버섯 모자* – «шляпка гриба»;

– за функцією: речі можуть бути абсолютно різні, головне, щоб вони виконували однакові чи подібні функції. Наприклад, годинник – це прилад, за допомогою якого визначають час, слово *시계* означає «годинник». Так називають прилади для відліку часу, бо всі вони виконують одну функцію – визначають час: *디지털 시계* – «електронний годинник», *기계식 시계* – «механічний годинник», *모래시계* – «пісочний годинник», *해시계* – «сонячний годинник».

Метафоричне перенесення може переслідувати дві різні мети: позначати явище або предмет, у якого ще немає назви та надавати оцінку, характеристику.

Отже, виділяють номінативну метафору і метафору предикатну (ту, що надає характеристику).

Номінативна метафора заповнює відповідну лакуну в лексичній системі мови, це засіб створення нових термінів. Оскільки завданням номінативної метафори є позначення об'єкта, його ідентифікація, то вона потребує опори на контекст, який пояснює її предметну віднесеність. Наприклад, *의자의 다리* – «ніжка стільця» (*다리* – «нога»).

Метафора предикатна, тобто та, що надає характеристику, вжита в позиції предикату, що характеризує інший, вже названий предмет або клас предметів. Така метафора залишає адресату можливість творчої інтерпретації. Наприклад, *심각한 이야기* – «серйозна розмова», *비가 온다* – «дощ іде».

Метафора притаманна всім мовам, вона охоплює всі аспекти мови. Номінативна метафора поповнює номінативні ресурси мови, а предикатна – синонімічні.

Метафора тісно пов'язана з пізнавальною діяльністю людини, оскільки вона заснована на подібності речей і передбачає зіставлення предметів чи явищ та встановлення спільних для них ознак, як підставу для перенесення назви.

Джерелом полісемії також є метонімія. «Під метонімією звичайно розуміють регулярний або okazіональний перенос назви з одного об'єкта або класу об'єктів на інший на основі реально існуючого між ними зовнішнього чи внутрішнього зв'язку (просторового, причинно-наслідкового, логічного тощо) (Мойсієнко та ін., 2010, с. 56).

Метонімія являє собою тип семантичних змін, при якому відбувається перенесення назви одного предмета чи явища на інший предмет чи явище на основі зв'язків між відповідними предметами або явищами. Тобто метонімія – це перенесення значення слова за суміжністю явищ чи предметів. Метонімія передбачає логічний зв'язок між словом, що мається на увазі, і словом, яке його замінює. Зв'язок у часі або просторі, причинно-наслідкові зв'язки можуть викликати стійкі асоціації.

За Карпенком (2006) існують різні типи метонімії, оскільки суміжність явищ чи предметів, відносно яких здійснюється метонімічне перенесення значення слова, може бути різною:

1. Просторова суміжність, коли відбувається перенесення фізичного, просторового розташування предметів, явищ, найменувань на об'єкти, які з ними пов'язані. Наприклад, *대학이 경쟁에서 이겼다.* – «Університет переміг у змаганні». Мається на увазі, що перемогли люди, але ця дія переноситься на сам університет.

2. Часова суміжність, коли процеси пов'язані один з одним у часі: *저녁* – «вечеря» (те, що відбувається увечері).

3. Каузальна суміжність, коли причинно-наслідкові зв'язки нового й старого значень слова різні. Наприклад, назвою процесу позначають і його результат: *번역* – «переклад» (дія і текст, перекладений з однієї мови на іншу); прізвищем автора позначають його твори: *김승옥을 읽어라* – «почитай Кім Син Ока».

4. Суміжність частини й цілого, коли відбувається перенесення значення слова з частини на ціле (наприклад, *열 마리의 동물 머리* – «десять голів худоби» (тварин); із цілого на частину: *한국이 일본을 2-3으로 이겼다.* – «Корея перемогла Японію з рахунком 2:3»). Мається на увазі перемога одних спортсменів над іншими. Цей вид метонімії називають синекдохою. Деякі мовознавці вважають синекдоху окремим видом перенесення значення, хоча її основою є суміжність, так само як і в інших випадках метонімії.

Метонімія і метафора, є важливими факторами збагачення семантики. «Значення полісемантичного слова утворюють певну структуру, елементи якої по-різному залежать один від одного і по-різному пов'язані між собою» (Кочерган, 2006, с. 270). Метонімія спирається на об'єктивно існуючі зв'язки, реальні предметні відносини, а метафора – на подібність, що суб'єктивно встановлюється. Метафоричне перенесення виразніше, ніж метонімічне, тому метафора частіше використовується в художній мові, вона надає мові експресивності, а метонімія частіше використовується в розмовній мові.

Метафоричні та метонімічні переноси як способи створення вторинних значень виникають спочатку у висловлюванні, внаслідок частих вживань стають фактами мови та повинні засвоюватися людьми, а метафоричні та метонімічні переноси як прийоми образної мови залишаються фактами мовлення, що створюють особливу виразність, образність та впливають на художнє сприйняття слухача чи читача.

В семантиці слова метафоричне перенесення може закріплюватись як особливе значення, а метонімічні перенесення, як правило, не створюють нових значень, що фіксуються словниками.

Висновки до Розділу 1

У першому розділі ми дослідили теоретичний аспект полісемії, а також розглянули особливості функціонування багатозначних слів в корейській мові. На прикладах корейських полісемічних слів, що відносяться до різних частин мови, ми розглянули, як змінюються лексичні значення слів в залежності від контексту. Полісемія являє собою наявність у слова декількох значень, які мають між собою певні зв'язки. Багатозначність виникає, коли слово, що позначає певне явище чи предмет, внаслідок семантичних переносів, починає використовуватись для позначення явища чи предмета, подібного за деякими ознаками чи властивостями.

Полісемічні слова є поширеними в корейській мові і застосовуються в різних галузях та сферах життя. Використання багатозначних слів дозволяє за допомогою існуючих мовних засобів позначати нові поняття, які виникають в процесі пізнання людиною навколишнього світу. При цьому позначення одним словом декількох предметів або явищ формується виходячи з відносин і зв'язків, які існують між такими предметами та явищами. Семантичний розвиток слова відбувається, як правило, у двох напрямках: шляхом перенесення найменування з одного явища чи предмета на інший та шляхом поглиблення значення слова. Зв'язок між значеннями

багатозначного слова проявляється у наявності загальних асоціативних ознак, що поєднують ці значення.

Виділяють основні та похідні значення слова. При цьому, основні значення найменше залежать від контексту і мають широку сполучуваність, а похідні значення реалізуються тільки в контексті і мають обмежену сполучуваність. Основне значення слова є базою для утворення похідних значень. Всі похідні значення мають зв'язок з основним значенням. Якщо одне зі значень є похідним від іншого в семантичному аспекті, то це різні значення одного полісемічного слова. Між усіма значеннями полісемічного слова існують певні зв'язки. При цьому основне значення може розширюватись до багатьох похідних, які часто бувають більш вузькими, спеціалізованими порівняно з основним значенням.

В багатьох випадках багатозначність виникає завдяки метафоричним перенесенням. Метафора є перенесенням найменувань явищ чи предметів за подібністю, яка базується на різних ознаках, наприклад, подібність за формою, за функцією, за кольором тощо. Метонімія є перенесенням найменувань явищ чи предметів за суміжністю, яка базується на зовнішньому або внутрішньому зв'язку між явищами та предметами, наприклад, перенесення на основі суміжності між предметом та матеріалом, з якого він зроблений, суміжності між автором та його твором тощо. Синекдоха є видом метонімії, що являє собою перенесення найменувань за ознакою кількісного відношення, коли відбувається перенесення значення слова з частини на ціле або із цілого на частину. Метафора і метонімія необхідні для повноцінного функціонування мови.

У ході нашого дослідження ми побачили, що лексика є гнучкою і реагує на зміни, які відбуваються в житті суспільства, оскільки зміни в будь-якій сфері суспільного життя викликають розвиток існуючих понять та появу нових, а це в свою чергу призводить до розвитку та зміни лексичних значень слів, які є реалізацією відповідних понять. Отже, рухливість лексичних значень сприяє розвитку полісемії, яка в свою чергу надає мові виразності, широко використовується в художній літературі і сприяє збагаченню словникового складу мови.

РОЗДІЛ 2. БАГАТОЗНАЧНІ СЛОВА В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ: ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

2.1. Полісемічні іменники в корейській мові

В першому розділі ми визначили, що використання полісемічних слів за допомогою існуючих мовних засобів надає можливість позначати нові поняття, а лексичні значення слів змінюються в залежності від контексту. При цьому виділяють основні значення, які найменше залежать від контексту, а також похідні значення, які реалізуються тільки в контексті і мають зв'язок з основним значенням.

Полісемічне слово має кілька лексичних значень і кожне окреме значення відрізняється набором сем і в той же час завдяки загальним семам має певний зв'язок з іншими значеннями. За допомогою контексту можна встановити значення слова. Всі значення багатозначного слова є різними лексико-семантичними варіантами слова.

Далі наведемо приклади зміни значень корейських іменників, які доводять, що значення полісемічних слів мають між собою певний зв'язок.

1. Іменник *머리* – голова; волосся; розум; свідомість (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 195)

1.1. 나는 바닥에 머리를 대고 누워 잠시 휴식을 취했다. – Я поклав голову на підлогу і трохи відпочив. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.1. слово *머리* вжито в прямому значенні і означає верхню частину тіла людини або тварини, що починається від шиї і включає в себе обличчя та волосся.

1.2. 이울곡은 어려서부터 머리가 영리했다. – Лі Юлгук був розумним змалку.. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.2. слово *머리* вказує на здатність думати та міркувати, простежується локалізація, оскільки процес міркування відбувається в мозку, який знаходиться в голові.

1.3. 그는 짧은 머리보다는 긴 머리를 한 여자가 좋다고 했다. – Він сказав, що жінка з довгим волоссям краще, ніж з коротким. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.3. слово *머리* означає «волосся, що росте на голові». В даному прикладі простежується зв'язок через локалізацію частини тіла.

1.4. 다들 조직의 머리 노릇을 하고 싶어 안달이었다. – Усі прагнули стати головою організації. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.4. слово *머리* означає не частину тіла, а вжито в значенні «людина, яка очолює групу, ватажок».

1.5. 암초를 피하기 위해 선장은 배의 머리를 동쪽으로 돌렸다. – Щоб уникнути рифу, капітан повернув голову човна на схід. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.5. слово *머리* вжито в переносному значенні і означає передню частину човна.

1.6. 책의 머리 부분에는 작가에 대한 간략한 소개가 적혀 있었다. – На початку книги було коротке знайомство з автором. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.6. слово *머리* вжито в переносному значенні і означає початок книги, перші сторінки.

1.7. 차가 많이 밀려서 해질 머리가 돼서야 도착하겠어요. – Машин багато, тому я не приїду, поки сонце не заїде. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.7. слово *머리* вжито в переносному значенні і означає початок певного періоду часу (заходу сонця).

1.8. *우리는 가게의 입구 한쪽 머리에 자리를 잡고 앉아 지수를 기다렸다.* – *Ми сіли біля входу в магазин і чекали Джісу.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.8. слово *머리* означає сторону будівлі.

1.9. *그는 흥역을 한 머리 심하게 앓고 난 후 얼굴에 붉은 반점이 생겼다.* – *У нього з'явилися червоні плями на обличчі після сильного головного болю, що був викликаний кором.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.9. слово *머리* під впливом інших слів з контексту означає головний біль.

1.10. *나는 음표의 머리를 제대로 그리지 못할 정도로 음악에는 관심이 없었다.* – *Я настільки не цікавився музикою, що не міг правильно намалювати ноту.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.10. слово *머리* вжито в значенні «нотний знак», тобто біла або чорна заокруглена частина нотного знаку.

Отже, іменник *머리* має багато значень, які, в залежності від контексту, характеризують різні явища, предмети, процеси. З наведених вище прикладів ми бачимо, що всі означувані явища та предмети мають певний зв'язок, що базується на схожості за функціями, формою, положенням з головою, яка є важливою частиною тіла і має велике значення для функціонування і розвитку людини.

2. Іменник *공황* – *паніка; криза* (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 56)

2.1. *그 운전자는 교통사고 후유증으로 운전을 못할 만큼 심한 공황을 겪었다.* – *Водій зазнав сильної паніки настільки, що він не міг керувати автомобілем через наслідки дорожньо-транспортної пригоди.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.1. слово *공황* вжито в значенні «стан занепокоєння, викликаний великим переляком та страхом».

2.2. *공황의 여파로 많은 기업들이 부도가 났다.* – *Внаслідок кризи багато компаній збанкрутували.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.2. слово *공황* вжито в значенні «важке економічне становище, що виявляється у зростанні безробіття та інфляції, що призводить до різкого підвищення цін внаслідок дисбалансу пропозиції та попиту».

Отже, іменник *공황* означає паніку і кризу, тобто явища чи стани, які характеризуються занепокоєнням, страхом, невпевненістю, загрозою.

3. Іменник *교통* – *вуличний рух; транспорт; повідомлення; комунікація; пересування; перевезення* (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 65)

3.1. *철도 교통*. – *Залізничний рух*. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.1. слово *교통* вжито в значенні «прибуття та відбуття людей або вантажу з використанням потягу».

3.2. *그는 고향에 계신 부모님과 서신으로 교통을 하고 있다*. – *Він з батьками у рідному місті спілкується за листуванням*. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.2. слово *교통* вжито в значенні «комунікація, отримання та відправлення між кількома людьми новин або інформації».

3.3. *대륙과의 빈번한 교통*. – *Часте транспортне сполучення з континентом*. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.3. слово *교통* вжито в значенні «контакти між країнами, отримання та відправлення між країнами новин або інформації».

Отже, іменник *교통* означає явища, пов'язані з переміщенням, рухом, і в залежності від контексту використовується для позначення транспорту та комунікації.

4. Іменник *날벼락* – *раптовий удар блискавки; неочікуване нещастя* (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 110)

4.1. *조금 전까지 맑았던 하늘이 어두워지더니 천둥과 함께 날벼락이 쳤다.* – Небо, яке зовсім нещодавно було ясным, потемніло, загримав грім, спалахнули блискавки. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.1. слово *날벼락* вжито в значенні «блискавка, яка раптово з'являється в ясну погоду».

4.2. *뜬금없이 이혼을 하자는 아내의 말은 나에게 날벼락과도 같았다.* – Слова моєї дружини про раптове розлучення були для мене як блискавка. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.2. слово *날벼락* вжито в переносному значенні «неприємна подія, що сталася зненацька».

4.3. *어젯밤 집에 늦게 들어갔다가 아버지에게 들키는 바람에 날벼락을 맞았다.* – Я прийшов додому вчора пізно ввечері, і батько спіймав мене, і мене вдарила блискавка. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.3. слово *날벼락* вжито в переносному значенні «сильний осуд, сварка».

З наведених прикладів ми бачимо, що іменник *날벼락* означає раптові, несподівані події, настання яких є непередбачуваним.

Таким чином, ми розглянули полісемічні іменники: *머리* – голова; волосся; розум; свідомість, *공황* – паніка; криза, *교통* – вуличний рух; транспорт; повідомлення; комунікація; пересування; перевезення, *날벼락* – раптовий удар блискавки; неочікуване нещастя. На їх прикладах ми визначили, що в корейській мові значення багатозначних іменників змінюються в залежності від контексту. Така зміна значень відбувається на основі схожості предметів чи явищ за певними ознаками чи властивостями. При цьому різні значення є різними лексико-семантичними варіантами слова.

2.2. Полісемічні прикметники в корейській мові

Багатозначні слова характеризуються тим, що співвідносяться з різними поняттями. Слово, яке позначає один предмет чи явище, внаслідок семантичних переносів починає використовуватися для позначення інших предметів чи явищ, які подібні з ним за певними ознаками чи властивостями. Однак похідні значення, що позначають нові предмети чи явища, мають смислове відношення до первісного значення.

Далі ми розглянемо зміни значень в корейських полісемічних прикметниках, які демонструють наявність зв'язку між різними значеннями слова.

1. Прикметник *넉넉하다* – *достатній; бути з запасом; заможний* (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 116)

1.1. *자리가 넉넉해서 우리가 원하는 자리에 앉을 수 있었다.* – *Місця було достатньо, тому ми могли сидіти де завгодно.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.1. слово *넉넉하다* вжито в значенні «немає нестачі за розміром чи за кількістю».

1.2. *우리 집은 넉넉하지는 못했지만 그렇다고 엄청 가난하지도 않았다.* – *Наша родина не була багатою, але й не дуже бідною.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.2. слово *넉넉하다* вжито в значенні «не відчуває матеріальних труднощів».

1.3. *어머니는 마음이 넉넉하셔서 무엇이든 사람들과 함께 나누신다.* – *Моя мама має щедре серце і ділиться чим завгодно з іншими.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.3. слово *넉넉하다* вжито в значенні «щедрій, той, хто має широку душу».

Отже, прикметник *벽벽하다* використовується для позначення станів та явищ, які характеризуються забезпеченістю, відсутністю нестачі, багатством, щедрістю.

2. Прикметник *대단하다* – великий; величезний; крупний; сильний; незвичайний; значний; видатний (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 140)

2.1. *오늘은 영하 십도 아래로 내려가는 대단한 추위이다.* – Сьогодні дуже холодно, до мінус десяти градусів. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.1. слово *대단하다* вжито в значенні «значний холод».

2.2. *코끼리는 덩치도 대단하고 그 힘도 세다.* – Слони величезні і могутні. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.2. слово *대단하다* вжито в значенні «великий за розміром».

2.3. *솜씨가 대단하다.* – Якість виготовлення чудова. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.3. слово *대단하다* вжито в значенні «надзвичайно виділяється за якістю».

2.4. *남자는 뭔가 대단한 사실이라도 발견한 듯 손바닥으로 이마를 탁탁 쳤다.* – Чоловік постукав долонею по чолу, наче відкрив щось велике. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.4. слово *대단하다* вжито в значенні «важливий, великий».

Таким чином, прикметник *대단하다* використовується для позначення великих, значних, істотних подій, явищ або предметів.

3. Прикметник *마땅하다* – підходящий; відповідний; належний; правильний (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 181)

3.1. *여행지에서 마땅한 숙소를 찾기란 어려운 일이다.* – Під час подорожі важко знайти відповідне житло. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.1. слово *마땅하다* вжито в значенні «той, що відповідає певним умовам».

3.2. *월급이 마땅하지 않다.* – *Зарплатня не хороша.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.2. слово *마땅하다* вжито в значенні «не подобається, не приходить до душі».

3.3. *길에서 돈을 주우면 파출소에 맡기는 것이 마땅한 일이다.* – *Якщо ви підібрали гроші на вулиці, потрібно залишити їх у поліцейській скриньці.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.3. слово *마땅하다* означає належний, правильний вчинок.

З наведених прикладів ми бачимо, що прикметник *마땅하다* може використовуватись для характеристики предметів та явищ в залежності від їх відповідності певним умовам.

4. Прикметник *깊다* – *глибокий; густий* (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 98)

4.1. *바다가 깊다.* – *Море глибоке.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.1. слово *깊다* вжито в значенні «має велику відстань від поверхні до дна».

4.2. *생각이 깊은 아이죠.* – *Він вдумлива дитина.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.2. слово *깊다* вжито в значенні «серйозний».

4.3. *깊은 잠이 든 동생은 아무리 흔들여 깨워도 쉽게 깨지 못했다.* – *Молодший брат, який заснув глибоким сном, не міг легко прокинутися, яким би чином він його не трусив, щоб розбудити.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.3. слово *깊다* вжито в значенні «міцний».

4.4. *이 유적지는 고대의 유물이 남아있는 역사가 깊은 장소이다.* – *Це історичне місце зі стародавніми реліквіями.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.4. слово *깊다* вжито в значенні «давній».

4.5. *안개가 깊다.* – *Туман густий.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.5. слово *깊다* вжито в значенні «густий, щільний».

З наведених прикладів ми бачимо, що прикметник *깊다* може використовуватись для позначення глибини та щільності як фізичних явищ, а також для характеристики явищ і предметів, що характеризуються заглибленням у певний процес або відносяться до періоду часу, що давно минув.

Таким чином, ми розглянули наступні багатозначні прикметники: *넉넉하다* – *достатній; бути з запасом; заможний*, *대단하다* – *великий; величезний; крупний; сильний; незвичайний; значний; видатний*, *마땅하다* – *підходящий; відповідний; належний; правильний*, *깊다* – *глибокий; густий*. На їх прикладах ми визначили, що багатозначні прикметники мають тенденцію до розширення значень, що відбувається, виходячи із схожості предметів, явищ, а також подібності функцій. Значення полісемічних слів розкриваються, виходячи з контексту і можуть переходити з одних предметів чи явищ на інші. Нові значення слів з'являються внаслідок асоціацій, що виникають за певними ознаками або функціями предметів та явищ, при цьому основне значення полісемічного слова є базисом для утворення нових значень.

2.3. Полісемічні дієслова в корейській мові

В корейській мові налічується велика кількість полісемічних дієслів, які широко використовуються в повсякденному житті. Значення полісемічних дієслів так само, як і у полісемічних іменників і прикметників, залежать від контексту.

Серед всіх значень багатозначних дієслів можна виділити основне і похідні значення, а також можна простежити певний зв'язок між усіма значеннями.

Як відомо, полісемічні слова використовуються для позначення різних предметів та явищ дійсності. Оскільки між значеннями багатозначного слова існує семантичний зв'язок, їх вважають значеннями одного слова. Всі значення полісемічного слова мають зв'язок за суміжністю або за подібністю форми або зовнішнього вигляду, або спільності функцій. Конкретне значення багатозначного слова зумовлюється контекстом.

Далі ми розглянемо зміни значень в корейських багатозначних дієсловах, що підтверджують наявність зв'язку між значеннями полісемічних слів.

1. Дієслово *가라앉다* – *опускатися; занурюватися; осідати; випадати в осад; йти на дно; тонути; стихати; заспокоюватися* (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 2)

1.1. *시간이 지나자 물속에 앙금들이 바닥에 서서히 가라앉았다.* – *Минав час, осад повільно осідав на дно у воді.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.1. слово *가라앉다* вжито в значенні «поступово опускатися вниз (в даному випадку про речовину, що розчинена у воді)».

1.2. *거센 폭풍우가 가라앉기 전에는 누구도 외출할 생각을 하지 못했다.* – *Ніхто не думав виходити, поки сильний шторм не вщух.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.2. слово *가라앉다* вжито в значенні «погана погода прояснюється або сильні природні явища стають слабшими».

1.3. *흥분이 가라앉다.* – *Хвилювання вщухає.* (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.3. слово *가라앉다* вжито в значенні «заспокоюватися».

1.4. *독감에 걸린 딸아이에게 약을 먹였더니 곧 열이 내리고 기침도 가라앉았다.* – Я дав ліки своїй дочці, яка хворіла на грип, і невдовзі температура спала, а кашель вщух. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.4. слово *가라앉다* вжито в значенні «поліпшуватися, проходити (про біль, симптоми хвороби)».

1.5. *소문이 가라앉다.* – Чутки вщухають. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.5. слово *가라앉다* вжито в значенні «втихомиритися; ставати тихіше».

1.6. *목소리가 가라앉다.* – Голос стихає. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 1.6. слово *가라앉다* вжито в значенні «втрачати жвавість, слабшати, знижуватися (про голос)».

Таким чином, дієслово *가라앉다* може означати як безпосередній процес зниження (спускання донизу), так і характеризувати послаблення дії явищ чи почуттів, а також поліпшення стану здоров'я.

2. Дієслово *갈라지다* – розбиватися; розриватися; розгалужуватися; розходитися; відходити (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 10)

2.1. *지진이 나서 도로가 갈라졌다.* – Після землетрусу дорога розкололася. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.1. слово *갈라지다* вжито в значенні «утворити тріщину на поверхні».

2.2. *동생은 감기가 심하게 걸려 목소리가 갈라졌다.* – Мій брат сильно застудився, і його голос був хрипким. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.2. слово *갈라지다* вжито в значенні «втратив чистоту голосу, став хрипким».

2.3. 도끼로 내리찍자 장작은 두 동강으로 갈라졌다. – Коли він вдарив сокирою, дрова розкололися навпіл. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.3. слово *갈라지다* вжито в значенні «розділитися на частини».

2.4. 나는 사소한 오해로 친구와 사이가 갈라져 버렸다. – Я розлучився зі своїм другом через незначне непорозуміння. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 2.4. слово *갈라지다* вжито в значенні «розривати близькі стосунки». Отже, дієслово *갈라지다* означає не тільки результат процесу утворення тріщини на поверхні, а й застосовується для вираження розриву стосунків, розподілу на частини та погіршення голосу внаслідок хвороби.

3. Дієслово *기르다* – вирощувати; виходжувати; відгодовувати; виховувати; випестувати (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 91)

3.1. 꽃을 기르다. – Вирощувати квіти. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.1. слово *기르다* вжито в значенні «забезпечувати зростання доглядом».

3.2. 자식을 기르다. – Виховувати дітей. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.2. слово *기르다* вжито в значенні «піклуватися про дитину, про її розвиток».

3.3. 인재를 기르다. – Виховувати талант. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.3. слово *기르다* вжито в значенні «розвивати здібність шляхом навчання».

3.4. 지혜를 기르다. – Виховувати мудрість. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.4. слово *기르다* вжито в значенні «посилювати або нарощувати знання та психічні здібності».

3.5. *나는 일찍 자고 일찍 일어나는 습관을 기를 필요가 있다.* – Мені потрібно виробити звичку рано лягати спати і рано прокидатися. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.5. слово *기르다* вжито в значенні «робити так, щоб тіло виробило звичку».

3.6. *머리를 기르다.* – Відростити волосся. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.6. слово *기르다* вжито в значенні «робити так, щоб відросло волосся».

3.7. *영수는 병원에 안 가고 병을 기르더니 결국 제대로 치료도 못 받고 죽었다.* – Ян Су не пішов до лікарні, захворів і врешті-решт помер, не отримавши належного лікування. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 3.7. слово *기르다* вжито в значенні «запустити хворобу, не лікувати захворювання, доки не стане гірше».

Отже, дієслово *기르다* окрім виховання, застосовується для випадків, коли мова йде про процеси, пов'язані із зростанням (вирощування, годування) та розвитком людини або ситуації.

4. Дієслово *다스리다* – *управляти; доглядати за чимось; приводити в порядок; стримувати; лікувати; карати* (Хо Сун Чоль, Чечельницька І., 2019, с. 127)

4.1. *나라를 다스리다.* – Керувати країною. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.1. слово *다스리다* вжито в значенні «керувати, дбати про справи країни».

4.2. 뇌물을 받은 공직자들은 오 년 이상의 징역형으로 다스린다. – Посадові особи, які отримують хабарі, караються позбавленням волі на строк від п'яти років і більше. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.2. слово *다스리다* вжито в значенні «застосовувати покарання».

4.3. 이 주스로 목마름이라도 좀 다스려 봐. – Цим соком втамуйте спрагу. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.3. слово *다스리다* вжито в значенні «позбавлятися почуття спраги шляхом прийняття рідини».

4.4. 질병을 다스리다. – Лікувати хворобу. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.4. слово *다스리다* вжито в значенні «лікувати, позбавлятися від хвороби шляхом лікування».

4.5. 친구의 배신으로 큰 상처를 입은 그녀는 좋은 책을 읽으면서 마음을 다스렸다. – Поранена зрадою подруги, вона прочитала хорошу книгу і взяла під контроль свою душу. (Електронний словник корейської мови Naver)

У прикладі 4.5. слово *다스리다* вжито в значенні «контролювати і заспокоювати своє тіло чи душу».

Отже, дієслово *다스리다* означає не тільки процес правління, а й використовується для позначення дій, які характеризують певні ситуації, в яких ті чи інші обставини беруться під управління, стають контрольованими.

Таким чином, ми розглянули наступні дієслова: *가라앉다* – опускатися; занурюватися; осідати; випадати в осад; йти на дно; тонути; стихати; заспокоюватися, *갈라지다* – розбиватися; розриватися; розгалужуватися; розходитися; відходити, *기르다* – вирощувати; виходжувати; відгодовувати; виховувати; випестувати, *다스리다* – управляти; доглядати за чимось; приводити в порядок; стримувати; лікувати; карати. Проаналізувавши зазначені корейські

багатозначні дієслова, ми можемо зробити висновок, що їх значення змінюються залежно від контексту та ситуації, в якій такі слова використовуються. При цьому, з усіх значень одне є основним, а інші — похідними. В той же час основне значення полісемічного слова завжди має певний зв'язок з похідними значеннями.

Висновки до Розділу 2

В другому розділі ми дослідили практичне застосування багатозначних слів в корейській мові. На прикладах полісемантичних слів, що відносяться до різних частин мови, ми розглянули, як, в залежності від контексту, відбуваються зміни лексичних значень слів.

В другому розділі ми розглянули зміни значень наступних корейських багатозначних дієслів: *가라앉다* – *опускатися; занурюватися; осідати; випадати в осад; йти на дно; тонути; стихати; заспокоюватися*, *갈라지다* – *розбиватися; розриватися; розгалужуватися; розходитися; відходити*, *기르다* – *вирощувати; виходжувати; відгодовувати; виховувати; випестувати*, *다스리다* – *управляти; доглядати за чимось; приводити в порядок; стримувати; лікувати; карати*. Також ми розглянули, які зміни значень відбуваються в наступних корейських полісемічних прикметниках: *넉넉하다* – *достатній; бути з запасом; заможний*, *대단하다* – *великий; величезний; крупний; сильний; незвичайний; значний; видатний*, *마땅하다* – *підходящий; відповідний; належний; правильний*, *깊다* – *глибокий; густий*. Крім того, ми розглянули, як змінюються лексичні значення на прикладах наступних корейських багатозначних іменників: *머리* – *голова; волосся; розум; свідомість*, *공황* – *паніка; криза*, *교통* – *вуличний рух; транспорт; повідомлення; комунікація; пересування; перевезення*, *날벼락* – *раптовий удар блискавки; неочікуване нещастя*.

Проаналізувавши зміни значень, що відбуваються в корейських полісемічних іменниках, прикметниках і дієсловах, ми побачили, що відбувається розширення основного значення в залежності від контексту. При цьому основне значення може розширюватись до багатьох похідних. Отже, ми можемо зробити висновок, що значення багатозначних слів мають велику кількість варіантів, які залежать від контексту.

ВИСНОВКИ

Метою роботи було визначення специфіки полісемії в корейській мові, вивчення особливостей функціонування полісемічних слів, а також змін лексичних значень багатозначних слів, що належать до різних частин мови. Поставленої мети було досягнуто, завдання були виконані.

В роботі ми дослідили теоретичний і практичний аспекти полісемії, розкрили сутність явища полісемії в корейській мові, розглянули фактори, які викликають це явище, описали типи полісемії, а також дослідили типи лексичних значень полісемічних слів і описали як відбуваються зміни лексичних значень в корейській мові. В ході виконання роботи були проаналізовані випадки вживання полісемічних слів в корейській мові. Ми побачили, що в корейській мові широко використовуються багатозначні слова, що відносяться до різних частин мови. Ми дослідили, що контекст відіграє дуже важливу роль при перекладі багатозначних слів, оскільки саме у контексті міститься інформація, яка є необхідною для правильного розуміння і тлумачення висловлювання.

В роботі ми проаналізували особливості використання в корейській мові полісемічних слів на прикладах лексичних одиниць, що належать до різних частин мови, а також ми розглянули, як, в залежності від контексту, багатозначні слова змінюють свої значення. Ми дослідили явище полісемії дієслів, прикметників та іменників у різних прикладах використання та контекстах, побачили процес розширення значень багатозначних слів.

В процесі дослідження ми використали порівняльний та зіставний методи лінгвістичного дослідження, завдяки яким були визначені специфічні риси багатозначних слів, особливості їх функціонування та зміни лексичних значень. Також під час виконання роботи ми використали метод компонентного аналізу, за допомогою якого були визначені зв'язки, які існують між значеннями полісемічних слів. Ми дослідили, що основне значення слова є основою для утворення похідних значень. При цьому, нове значення слова завжди є похідним від первинного, а основне і всі похідні значення багатозначного слова мають семантичний зв'язок.

Ми побачили, що основні значення слова мають широку сполучуваність і залежать від контексту найменшою мірою, а похідні значення мають обмежену сполучуваність і знаходять свою реалізацію в контексті.

У ході дослідження ми побачили, що в сучасній корейській мові налічується велика кількість багатозначних слів, що лексика є гнучкою, реагує на зміни, які відбуваються в суспільному житті, і це призводить до розвитку значень слів. Усі значення полісемічного слова мають зв'язок між собою. Семантичний розвиток слова відбувається, як правило, або шляхом перенесення найменування з одного предмета чи явища на інший, або шляхом поглиблення значення слова.

Ми дослідили, як, в залежності від контексту, відбуваються зміни лексичних значень на прикладах корейських полісемічних слів, що належать до різних частин мови, а саме: іменників (*머리, 공황, 교통, 날벼락*), прикметників (*넉넉하다, 대단하다, 마땅하다, 깊다*) та дієслів (*가라앉다, 갈라지다, 기르다, 다스리다*). Полісемія тісно пов'язана із змінами, які відбуваються в навколишньому світі, і задовольняє потреби людини щодо позначення понять, які виникають в процесі розвитку суспільства, адже багатозначні слова дозволяють позначати одним словом декілька явищ або предметів на основі зв'язків, які існують між ними і такі зв'язки проявляються через загальні асоціативні ознаки, що поєднують такі значення. Тобто значення багатозначного слова пов'язані між собою на основі подібності зовнішнього вигляду, кольору, форми, положення, спільності функцій або суміжності. В залежності від того, що є основою зв'язку виділяють метафоричні та метонімічні перенесення. Ми дослідили, що метонімічні та метафоричні перенесення притаманні як іменникам, так і прикметникам та дієсловам. Ми побачили, що в багатьох випадках багатозначність виникає завдяки метафоричним перенесенням.

За результатами проведеного аналізу ми дійшли висновків, що в корейській мові полісемічні слова є поширеними, вони застосовуються в різних сферах життя. Отже, полісемія має важливе значення в корейській мові. З огляду на це, правильне розуміння і тлумачення полісемічних слів відіграють важливу роль для їх

правильної інтерпретації та для застосування точних еквівалентів при перекладі, а також є необхідними для повноцінного спілкування з носіями корейської мови.

Результати цієї роботи доводять актуальність дослідження функціонування багатозначних слів в корейській мові і підтверджують той факт, що явище полісемії вимагає проведення глибокого аналізу. Полісемічні слова складають велику частину лексичного складу корейської мови, отже, неправильне вживання багатозначних слів може спотворити сенс словосполучення і речення в цілому, а також викликати труднощі в розумінні корейської мови. Дослідження полісемії в корейській мові має велике значення для коректного тлумачення та застосування точних еквівалентів при перекладі багатозначних слів, а знання особливостей значень полісемічних слів відіграє важливу роль в процесі спілкування з носіями корейської мови.

주석

논문의 주제: "한국어에서 다의어의 기능하기"이다.

이 논문의 대상은 한국어에서 다의어의 기능하기에 대한 연구이다. 이 연구의 목적은 한국어에서 다의어의 특징과 다의어의 기능하기에 대한 특징과 다양한 품사의 다의어의 어휘적 의미 변화를 연구하는 것이다.

이 연구에서는 다의성의 이론적이고 실용적인 측면과 이 현상을 유발하는 요인을 조사하고 한국어에서 다의어 현상의 본질이 밝혀지고 다의어의 어휘적 의미 유형을 조사하고 다의어의 종류와 한국어에서 어휘적 의미 변화가 어떻게 일어나는지 설명된다.

이 논문은 서론, 2개의 장, 결론, 주석, 사용된 소스 목록으로 구성된다.

서론에서는 연구의 긴요하기, 목적, 과제, 대상, 주제, 방법, 연구 자료, 과학적 참신함, 실용적 의의 등이 다루어진다.

제1장에서는 다의어의 이론적 측면과 한국어에서 다의어의 기능적 특성을 살펴본다. 또한, 다양한 품사의 한국어 다의어의 기능하기에 대해 다양한 예시를 통해 다루며, 문맥에 따라 어휘 의미가 어떻게 변화하는지 설명된다.

제2장에서는 한국어에서 다의어의 실제적 응용을 조사된다. 다른 언어 부분에 속하는 다의어의 예에서 문맥에 따라 단어의 어휘적 의미의 변화가 어떻게 발생하는지 고려된다.

‘결론’ 장에서는 이 연구에서 도출된 주요 결론들이 언급된다.

분석 결과를 바탕으로 우리는 다의어가 한국말에서 흔히 볼 수 있고 삶의 다양한 영역에서 사용된다는 결론에 도달했다. 한국어 다의어의 연구는 다의어의 정확한 해석과 번역을 위해 중요한 역할을 하며, 다의어의 의미 특징을 이해하는 것은 한국어 사용자와의 의사소통 과정에서 중요한 역할을 한다. 이 연구의 결과는 다의어 현상은 깊은 분석을 요구하며, 한국어에서 다의어의 기능에 대한 연구의 중요성을 입증한다.

키워드: 다의성, 다의어, 다의성의 단어.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- Антонюк Т. М., Стрижаковська О. С., Авдіковська Л. М. (2014). *Українська мова: навчальний посібник для студентів ВНЗ I-II рівнів акредитації*. Чернівці: «ДрукАрт».
- Білецький А. О. (1997). *Про мову і мовознавство*. Київ: «АртЕк».
- Білодід І. К. (1973). *Сучасна українська літературна мова. Лексика і фразеологія*. Київ: «Наукова думка».
- Грищенко А. П., Мацько Л. І., Плющ М. Я., Тоцька Н. І., Уздиган І. М. (2002). *Сучасна українська літературна мова: Підручник. 3-тє видання, доповнене*. — Київ: «Вища школа».
- Дорошенко С. І., Дудик П. С. (1974). *Вступ до мовознавства*. Київ: «Вища школа».
- Караман С. О., Караман О. В., Плющ М. Я., Степаненко М. І., Горошкіна О. М., Бакум З. П. ... Кочеткова А. І. (2011). *Сучасна українська літературна мова: Навчальний посібник*. — Київ: «Літера ЛТД».
- Карпенко Ю. О. (2006). *Вступ до мовознавства: Підручник*. Київ: «Академія».
- Кочерган М.П. (2001). *Вступ до мовознавства: Підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів*. Київ: "Академія".
- Кочерган М. П. (2006). *Загальне мовознавство: Підручник. Видання 2-ге, виправлене і доповнене*. Київ: «Академія».
- Левицький А. Е., Сингаївська А. В., Славова Л. Л. (2006). *Вступ до мовознавства. Навчальний посібник*. Київ: «Центр навчальної літератури».
- Мойсієнко А. К., Бас-Кононенко О. В., Бондаренко, Мосенкіс Ю. Л., Гапченко О. А., Кравченко Л. О. ... Сидоренко О. М. (2010). *Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика: підручник*. Київ: «Знання».
- Плющ М. Я. (Ред.), Бевзенко С. П., Грипас Н. Я., Козачук Г. О., Леута О. І., Лобода В. В. (2009). *Сучасна українська літературна мова: Підручник. 7-ме видання, стереотипне*. — Київ: «Вища школа».

Хо Сун Чоль, Чечельницька І. (2019). *Корейсько-український словник*. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго.

Ющук І. П. (2000). *Вступ до мовознавства. Навчальний посібник*. Київ: «Рута».

Ющук І. П. (2012). *Практикум з правопису і граматики української мови*. Київ: «Освіта».

Електронний словник корейської мови Naver
<https://korean.dict.naver.com/koendict/>